

Privat övningskörning. Undvik felen spar pengar

Råd och tips till dig som
skall börja övningsköra

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Inledning.....	3
2	Råd till handledare.....	4
2.1	Lärrar/elevroll.....	5
2.2	Gör upp en plan för ert samarbete!.....	6
2.3	Ha tålamod och ta inget för givet!	6
2.4	Felinläring	7
2.5	Att leva som man lär....	7
2.6	Det är du som bestämmer.....	8
2.7	Inlärningsmetoder	9
2.8	Lektionsindelning	12
2.9	Bygg upp övningen stegvis och öva målmedvetet.	14
2.10	Träna aktivt	15
2.11	Kursplan	16
2.12	Krav, ansvar och risker	16
2.13	Utrustning.....	18
2.14	Försäkringsvillkor	18
2.15	Krav på handledare	19
3	Så här gör du mjuka starter.....	20
4	Blir det ryckigt vid uppväxling?	21
5	Så här gör du mjuka stopp	22
6	Svårt att "finlira" med pedalerna?	23
6.1	Gas och bromspedalen.....	24
6.2	Kopplingspedalen	25
7	Så här stannar du nära trottoarkanten?	26
8	Missbruka inte kopplingen.....	28
9	Vilka växlar skall jag välja i olika hastigheter?	30
10	Svårt att lägga i rätt växel?	32
11	Svårt med placeringen i svängarna?	34
12	Sammanfattning.....	36

1 INLEDNING

Jag har utbildat många elever under mina 20 år inom trafikläraryrket. Den ena eleven är inte den andra lik och det är just det som är charmen och utmaningen med jobbet.

Att lära någon att köra bil är något av det roligaste som finns!

Många av mina elever har redan hunnit övningsköra därhemma när dom kommer till mig. Detta har medfört att jag ofta behövt börja utbildningen med att rätta till saker som eleven lärt sig på ett felaktigt vis. Jag har även fått många frågor om hur dom bäst rättar till dessa felen.

Det har nästan alltid varit samma saker som eleverna behövt rätta till och få råd om.

I denna boken kan du läsa om några vanliga delar inom körningen som dom flesta har svårt för i början av körkortsutbildningen. Genom att följa råden i boken kan du spara in lektionstid på trafikskolan genom att fixa det på egen hand därhemma.

Innan ni påbörjar er privata övningskörning är det viktigt att ni har en god grund att stå på och en idé om hur ni skall jobba i bilen.

I boken får ni även råd om hur ni bäst lägger upp ert samarbete.

Innehållet i är hämtat ifrån [Genvägen till körkortet](#).

Hoppas du får glädje av boken!

/Martin Nilsson

2 RÅD TILL HANDLEDARE

Att vara handledare åt någon som skall ta körkort eller att vara elev till någon närstående kan vara en utmaning och föremål för mycket irritation. Samtidigt kan det vara väldigt givande och kul.

Hur ni kommer uppleva övningskörningen handlar till stor del om er personkemi och hur ni väljer att lägga upp övningskörningen.

Vem är bäst lämpad?

Vem är bäst lämpad att övningsköra med? Mamma eller pappa?

Det handlar om självkännedom och personkemi. Som föräldrar har ni haft några år på er att lära känna ert barn som ni skall övningsköra med. Rannsaka er själv och tänk efter.

Vem av er handlar lättast i konflikt med ert barn? Vem lyssnar han/hon mest på? Om du känner att du lätt handlar i konflikt med ditt barn är det kanske bäst att någon annan övningskör med ert barn?

2.1 LÄRAR/ELEVROLL

Handledarskapet handlar om att inta en lärar/elevroll.

Jag har jobbat som trafiklärare i snart 20 år och kommer ytterst sällan i konflikt med någon av mina elever på trafikskolan. Under alla dessa år har det hänt 3 gånger. Med tanke på antalet elever som tagit körkort för mig är detta inte en särskilt hög siffra.

Privat har jag varit handledare åt 3 elever. Min syster, min bror och min sambo.

När jag övningskörde med min bror fungerade samarbetet perfekt.

Att övningsköra med min syster och min sambo var ett helt annat kapitel.....

Min syster stannade vid ett tillfälle bilen vid en busshållplats och tog bussen hem och med min sambo blev den nästan skilsmässa.

Ja!

Dom har faktiskt körkort idag och jag lever lycklig med min sambo.

Vad jag vill få sagt är att det inte är särskilt lätt att vara lärare åt någon som står en nära. Som lärare i trafikskolan har man en inbyggd respekt för sina elever och eleverna visar en viss respekt mot en som lärare.

När man övningskör med någon man har en personlig relation med glömmar man lätt att vara just lärare och elev!

2.2 GÖR UPP EN PLAN FÖR ERT SAMARBETE!

När en elev kör sin första lektion med mig frågar jag alltid vilka förväntningar han/hon har inför sin utbildning. Jag frågar även hur eleven lättast tillgodogör sig kunskap. Alla människor är olika! Bara för att jag vill lära mig saker enligt en viss princip, är det inte sagt att alla andra fungerar på samma sätt.

Det är er uppgift att ta reda på vad som fungerar bäst. Diskutera om vilka förväntningar ni har och hur ni lättast jobbar tillsammans innan ni påbörjar resan mot körkortet!

Var lyhörd!

2.3 HA TÅLAMOD OCH TA INGET FÖR GIVET!

Som handledare har du haft körkort i några år och hunnit skaffa dig gott om körvana. Förmodligen tänker du inte särskilt ofta på vad du gör när du kör bil?

Glöm inte att saker som känns självklara för dig oftast inte är lika självklara för din elev? Fundera på vilka olika moment du gör när du kör bil och försök att plocka ner det i dess beståndsdelar.

Det är dessa beståndsdelar som du sedan skall förmedla till din elev!

2.4 FELINLÄRNING

Om du är osäker på huruvida du lär ut på ett korrekt sätt är all idé att låta din elev köra några lektioner på en trafikskola. Ju tidigare i utbildningen, desto bättre!

Följ med på lektionerna och be läraren att den ger er råd om hur ni skall jobba när ni övningskör därhemma. Detta kan spara mycket pengar. Jag har vid ett flertal tillfällen haft elever som kört mycket hemma och har lärt sig fel. Om dom övat mycket hemma kan det ibland ta fler lektioner att rätta till felen än om dom kört hela sin utbildning på trafikskolan.

Att ändra på fel som sitter i "ryggmärgen" tar tid!

2.5 ATT LEVA SOM MAN LÄR....

Föregå med gott exempel, du kommer bli granskad! Det är viktigt att du föregår med gott exempel. Uttrycket "hobbypolis" tror jag skapades av körkortsaspiranter!?

För några år sedan hade jag en elev som körde igenom en cirkulationsplats.

Hon sa:

–Hur f..n kan man vara så j..la dum att man inte blinkar sig ur rondellen?

Hon blev irriterad på en bil som körde i cirkulationsplatsen när hon var på väg in i den. Hon blev osäker på huruvida den skulle köra ur cirkulationsplatsen och om hon behöva vänta på den.

Bekymret var bara att hon i sin irritation själv glömde att blinka sig ur cirkulationsplatsen...

Jag frågade henne:

–Men vänta lite... Blinkade du innan du körde ur cirkulationsplatsen?

Hon var tyst en stund och utbrast sedan.....

–Hmm..... Martin! Jag sa inget!....

Nåväl, ibland kan det bli lite komiskt! Detta är något du kan råka ut för och måste bemöta.

Vi kan alla göra fel. Men försök att föregå med gott exempel.

2.6 DET ÄR DU SOM BESTÄMMER.

Det är du som bestämmer när din elev är redo att gå vidare till nästa övning och inte din elev! Tänk "säkerhet" och bygg upp utbildningen i steg. Jag kommer berätta mer om detta i ett senare inlägg.

Ett exempel...

Om din elev vill öva motorvägskörning och du känner att han/hon inte är redo för att öva på motorvägskörning, så blir det ingen motorvägs lektion.

Det är du som bestämmer!

2.7 INLÄRNINGSMETODER

Detta är ett omfattande ämne som det skrivits många böcker om. Att kunna behandla alla teorier och idéer inom pedagogiken i en liten E-bok är omöjligt!

Här följer några grova råd om hur du kan jobba för att förmedla dina kunskaper till din elev.

Förståelse

Sträva efter att förklara varför din elev skall göra saker på ett visst sätt. Förståelse för varför man gör en viss sak i en viss ordning är A och O. Det är mycket lättare att acceptera att man skall göra något om man vet varför man skall göra det.

Bästa kunskaperna förvärvas när man får upptäcka någonting själv! Låt din elev prova sig fram. Tänk dock på trafiksäkerheten. Ta inga risker!

Ställ gärna frågor för att kontrollera om din elev har förstått.

Hur du förmedlar dina kunskaper till din elev

5 sinnen vi använder för att inhämta information...

- **Synen**
- **Hörseln**
- **Känseln**
- **Luktsinnet**
- **Smaksinnet**

Smaksinnet använder vi kanske inte så ofta när vi kör bil? Om vi har för vana att tugga på ratten så är vi kanske inte så lämpliga bilförare?..

Synen, hörseln och känseln använder vi oss däremot väldigt mycket av. När man skall lära sig något är det oftast bäst om man både får se och höra hur man skall göra.

Som handledare finns det många olika sätt att förmedla sina kunskaper. Du kan...

Demonstrera

Byt plats med eleven, visa och berätta hur han/hon skall göra..

Instruera

Berätta under körningen vad eleven skall tänka på. Detta fungerar endast om det är småsaker som behöver rättas till! Obs! Ha inga längre diskussioner under körningen. Din elev måste kunna koncentrera sig på körningen! Stanna då hellre vid kanten och instruera.

Rita/berätta

Stanna och diskutera i lugn och ro vad eleven skall rätta till. Låt i första hand din elev själv komma fram till vad som gått fel och hur han/hon kunnat handla annorlunda.

Ta gärna med en penna och papper om ni behöver rita.

Elektroniska hjälpmedel

Använd gärna Ipad eller mobiltelefon och titta på filmer eller inlägg som du hittar på ovningskorning.com.

Prata inte sönder lektionerna

Ett vanligt misstag vid privat övningskörning är att man som handledare "pratar sönder" lektioner. Detta är ett vanligt misstag när eleven har kommit lite längre i utbildningen.

Ett exempel-

Ni har gått igenom hur det fungerar när man skall följa skyltar och eleven skall öva självständigt. Eleven har fått i uppgift att följa skyltarna mot Göteborg.

Som handledaren säger du...

-Ser du skylten därborta? Sväng åt höger där borta vid trädet, så kommer du till Göteborg!

Risken är att din elev aldrig kommer att kunna köra självständigt när han/hon "kör bil med hjälp av din mun".

Självklart måste du ge eleven en del stöd i början av övningarna, men försök att låta eleven köra så självständigt det bara går mot slutet av övningarna. Visst, om du måste prata för att undvika en farlig situation så skall du prata!

2.8 LEKTIONSINDELNING

Detta är endast förklarat i väldigt grova drag.

Dom tre delarna...

- **Inledning**
- **Genomförande**
- **Avslutning**

Inledning(innan ni kör)

Mål/syfte, Vad skall ni öva på och varför.

Diskutera om vad ni övade på under föregående lektion och förklara varför det ni skall öva på idag är en naturlig fortsättning av det ni övade på senaste lektionen.

Kontrollera att eleven läst på inför lektionen(läxan). Det är viktigt att han/hon har en god teoretisk grund. Körkortsboken med tillhörande studiehäfte finns att köpa i vår [webbshoppen](https://www.ovningskorning.com) på [ovningskorning.com](https://www.ovningskorning.com). I studiehäftet hittar du dom olika övningarna.

Gå igenom vad ni skall öva på genom att demonstrera, rita eller berätta. Välj vilken metod som passar er bäst...

Sätt upp ett mål för dagens övning!

Försäkra dig om att eleven har förstått innan ni kör.

Genomförande(när ni kör)

Ställ gärna frågor till din elev om varför han/hon handlade på ett visst sätt. På så vis får du ett "kvitto" på om han/hon har förstått. Stanna gärna och diskutera om din elev är osäker på något. Ge gärna råd under körningen men prata inte för mycket!

Avslutning(efter körningen)

Mötte ni målet?

Börja alltid med att låta eleven själv reflektera över vilka delar av körningen han/hon tycker gått bra eller mindre bra. Låt eleven själv komma fram till lösningar och vad han/hon behöver öva mer på! I en ideal värld skall du inte behöva säga så mycket här, för eleven återger ändå exakt dom sakerna som du tänkt säga. Ett av dina mål vid övningskörning skall vara att få igång elevens kritiska tänkande!

Självbedömning är viktigt!

Uppfyllde ni målet med dagens övning?

Diskutera om vad ni övat på i kronologisk ordning, vad som hänt under lektionen från början till slutet. Prata om vad han/hon behöver öva mer på och varför.

Se till att ge din elev beröm! Alla människor växer när dom får beröm!

Sen kan det ju förstås ibland vara farligt att ge för mycket beröm. Nåväl, du känner ditt barn bäst!

Ge läxa inför nästa lektion.

2.9 BYGG UPP ÖVNINGEN STEGVIS OCH ÖVA MÅLMEDVETET.

Skala ner bilkörningen i dess beståndsdelar. Portionera ut delarna i lagom små portioner och börja med grunderna!

Vad jag vill säga med detta är att om du skall lära dig att cykla samtidigt som du jonglerar är det bara dumt att försöka sätta sig på en cykel och försöka cykla samtidigt som du försöker lära sig att jonglera.

Du hade förmodligen lärt dig att cykla först och sedan lärt dig att jonglera. Därefter hade du provat på att göra de båda samtidigt!

Ett exempel...

Din elev skall inte behöva lägga en massa energi på att hålla koll på trafikregler och övrig trafik när han/hon har fullt upp med att växla! Först när din elev känner sig säker på att starta och växla bör han/hon på allvar börja hålla koll på övrig trafik!

Genom att stressa sig genom övningarna kommer körkortsutbildningen bara att ta längre tid. Ni utsätter er dessutom för en massa onödiga risker genom att stressa!

2.10 TRÄNA AKTIVT

Att köra till affären och handla är oftast bättre än att inte öva alls. Men om ni tränar aktivt på dom övningarna som eleven faktiskt behöver öva på så ger det mer!

Jag får ibland höra..

–Varför skall vi öva motorvägskörning? Jag körde med pappa till Göteborg igår, 30 mil och det gick bra.

När jag sedan kontrollerar elevens kunskaper och kör på motorvägen visar det sig att eleven har svårt för att anpassa farten när han/hon skall köra in på motorvägen från en påfart. Det visar sig även eleven har svårt för att anpassa farten på avfarterna.

Orsaken till att det fungerat bra därhemma och mindre bra på trafikskolan är att man gjort en påfart på motorvägen och kört rakt fram i 30 mil och sedan kört av. Att köra rakt fram i 30 mil är inte svårt!

Svårigheten ligger oftast i att anpassa farten på påfarter och avfarter.

Öva aktivt och effektivt. Kasta inte bort en massa mil!

2.11 KURSPLAN

All övningskörning styrs av trafikverkets kursplan som du kan hitta på transportstyrelsens hemsida.

2.12 KRAV, ANSVAR OCH RISKER

Under övningskörning är du som handledare ansvarig för körningen och "kör" bilen i juridisk mening. Om ni krockar betraktas du som förare! Det är du som har körkort, inte din elev.

Parkeringsbromsen

Den enda bromsen du har att tillgå är parkeringsbromsen. Parkeringsbromsen är ingen effektiv broms. Jämfört med fotbromsen ger parkeringsbromsen en extremt lång bromssträcka! Du riskerar dessutom att få sladd på bilen om drar för hårt i parkeringsbromsen.

Så med andra ord, räkna inte med att parkeringsbromsen kan hjälpa er ur en situation!

Tänk dig att du inte har någon broms!

Dessutom är många bilar utrustade med en elektronisk parkeringsbroms där man aktiverar bromsen genom att trycka på en knapp. På dessa bilar kan du inte använda parkeringsbromsen vid färd.

Ratten

Var inte rädd för att ta tag i ratten om det behövs. Men försök att förutse faran och prata eleven ur situationen innan den uppkommer.

Om du ändå måste ta tag i ratten, så lägg vänster hand på ratten och tag ett rejält grepp! Gör inga häftiga rörelser, om du inte måste! Var beredd på att eleven ibland kan försöka att styra emot!

2.13 UTRUSTNING

Vid övningskörning skall övningskörningsskylten vara väl synlig där bak på bilen.

Köp även extra backspeglar för att kunna hålla koll på bakomvarande trafik och vad eleven tittar på.

Som trafiklärare hade jag inte velat arbeta utan dessa!

2.14 FÖRSÄKRINGSVILLKOR

Kontrollera bilens försäkringsvillkor. Vissa bilförsäkringar godkänner inte övningskörning eller har en högre självrisk vid övningskörning.

2.15 KRAV PÅ HANDEDARE

Det krävs att du är van och skicklig bilförare. Som handledare skall du ha fyllt 24 år och haft körkort för fordonet under sammanlagt minst 5 av de senaste 10 åren och det får inte ha varit återkallat i mer än tre månader under de senaste tre åren. Du får inte heller haft körkort med villkor om alkohol de senaste tre åren. Ditt körkort skall vara utfärdat i något av länderna inom EU eller Norge, Island och Liechtenstein.

Du och din elev skall även ha gått en handledarkurs(introduktionskurs)

3 SÅ HÄR GÖR DU MJUKA STARTER

Att göra mjuka starter handlar inte om att lyfta kopplingen försiktigt genom dragläget, utan att hitta dragläget och låta bilen göra jobbet åt dig.

Gör så här..

Släpp handbromsen, tryck ner kopplingen, lägg i ettan och starta bilen. Lyft därefter upp kopplingen till dragläget. Stanna kvar med kopplingen i dragläget i några sekunder och låt bilen skjuta fart. Lyft därefter upp kopplingen helt och gasa.

Med andra ord tricket med att göra mjuka starter är endast att **"parkera" kopplingen i dragläget** en liten stund och låta bilen göra jobbet.

Fokusera på att göra mjuka starter och inte snabba starter i början. Snabbheten kommer med tiden allt eftersom att du blir mer van.

Om du tycker det är svårt att göra mjuka starter brukar det hjälpa att öva på krypkörning. På så vis får du bättre känsla för dragläget och det kommer göra det blir lättare att göra mjuka starter.

4 BLIR DET RYCKIGT VID UPPVÄXLING?

Goda nyheter! Du är ägare av ett perfekt mätinstrument som kan berätta vad som gjort din uppväxling ryckig. Det ultimata instrumentet är nämligen ditt huvud!!

Hur gör du när du växlar från 2:an till 3:an??

Jo. Du kör i 2:an, släpper gasen försiktigt och trycker ner kopplingen. Växlar till 3:an. Ger en aning grundgas och lyfter upp kopplingen.

Det som bestämmer huruvida växlingen blivit mjuk eller ryckig är mängden med grundgas när du lyfter upp kopplingen.

Om ditt huvud gör ett ryck tillbaka har du gett för mycket grundgas.

Om huvudet gör ett ryck framåt, har du gett för lite grundgas.

Om inget händer med huvudet då vet du att du gjort rätt.

Bra jobbat!

5 SÅ HÄR GÖR DU MJUKA STOPP

Tricket med att stanna mjukt är att försiktigt lyfta upp bromsen strax innan bilen stannat och att sedan ha lyft upp bromsen helt vid stoppögonblicket.

Allt handlar om tajming!

Om du inte hunnit lyfta upp bromsen helt vid stoppögonblicket...

Kommer du känna att huvudet gör ett litet ryck framåt när bilen stannat.

Om du hunnit lyfta upp bromsen helt innan stoppögonblicket...

Kommer du märka att bilen bara rullar vidare när du tänkt att den skulle stanna. Du har då möjlighet att "fuska" lite genom att försiktigt pressa ner bromsen endast en liten aning och ändå få ett mjukt stopp.

Sträva efter att ha bromsfotens häl i golvet under hela bromsningen. Med golvet som stöd är det lättare att finlira med bromsen.

6 SVÅRT ATT "FINLIRA" MED PEDALERNA?

Sträva alltid efter att ha hälen i golvet när du använder pedalerna. På så vis blir det mycket lättare att "finlira" med pedalerna.

En jämförelse....

Prova att skriva utan att ha stöd av handen på bordet. Det fungerar, men med största sannolikhet blir din handstil inte särskilt vacker.

Om du däremot har stöd av bordsskivan är det lättare att "finlira" med pennan och din skrift blir betydligt snyggare.

Detsamma gäller med pedalerna! Om du inte har stöd av hälen i golvet när du använder pedalerna blir det svårare att "finlira".

Om du har stöd i golvet när du använder pedalerna blir det mycket lättare att justera hur mycket du exempelvis vill bromsa eller lyfta upp kopplingen. Rörelserna blir på så vis mer precisa.

6.1 GAS OCH BROMSPEDALEN

Försök hitta ett ställe att placera högra hälen på och flytta sedan endast tåspetsarna mellan gasen och bromsen. Med andra ord flytta inte hela foten om du inte måste! Behåll hälen på ett och samma ställe.

Dock har jag märkt att detta verkar vara en fråga om hur stora fötter du har. Om du har ca skostorlek 38 och uppåt brukar det gå bra att ha hälen på ett ställe och endast flytta tåspetsarna.

Om du har mindre fötter är du tvingad att flytta hela foten. Foten når helt enkelt inte båda pedalerna om du har hälen på en och samma punkt. Gör i så fall så här om du skall flytta foten från gasen till bromsen....

Försök att flytta foten utan att röra vid pedalen. Lyft och flytta foten och sätt hälen i golvet innan du vidrör pedalen.

Därefter kan du bromsa eller gasa. Obs! Behåll hälen i golvet under hela bromsningen eller accelerationen!

6.2 KOPPLINGSPEDALEN

Kopplingspedalen har på många bilar ett ganska långt slag, dvs pedalen förflyttar sig en förhållande vis lång sträcka mellan att den är fullt nertryckt och fullt uppe. Detta gör att det kan vara svårt att ha hälen i golvet, ända ifrån att kopplingen är fullt nertryckt tills att den är fullt upplyft. Foten går helt enkelt inte att vinkla så långt upp pgr av fotledens konstruktion.

Gör så här...

När kopplingen är fullt nertryckt lyfter du upp pedalen en liten bit utan att ha hälen i golvet.

Sätt hälen i golvet strax innan du är i dragläget utan att lyfta kopplingen någon ytterligare bit. Därefter kan du ha hälen i golvet under resterande bit som du lyfter upp kopplingen.

Det är mycket lättare att krypköra om du har hälen i golvet när "finlirar" på dragläget. Det kan även hjälpa dig vid vanliga starter och start i backe.

7 SÅ HÄR STANNAR DU NÄRA TROTTOARKANTEN?

Som nybliven bilförare kan det vara svårt att veta hur långt från kanten man stannat.

Här följer fyra råd som kan hjälpa dig när du skall stanna vid trottoarkanten.

1. Öppna dörren

Be din handledare att öppna sin dörr när ni stannat. Ta en titt på kanten. På så vis får du se hur bilen verkligen är placerad. Du får en känsla av hur bilen är placerad när du sitter på förarplatsen. Den bilden överensstämmer kanske inte alltid med verkligheten.

Genom att jämföra din egen bild med verkligheten ställer du in "siktet" och lär dig bilens bredd.

Oftast behöver du inte öppna dörren särskilt många gånger innan stoppen blir betydligt närmre kanten.

2. Titta längs kanten

Försök att titta långt fram längs trottoarkanten. Titta även på kanten nära bilen.

Genom att titta långt fram får du en pejling om hur bilen pekar, om den är rak, eller står snett. Genom att titta nära bilen får du en uppfattning om avståndet till kanten.

3. Höger backspegel

Ta en titt i höger backspegel när du skall stanna. Du ser trottoarkanten och får en känsla för avståndet.

Titta inte för mycket i backspegeln, du riskerar då att missa annan viktig information på vägen. Dessutom är det svårt att få en känsla av huruvida bilen står rakt genom att endast titta i backspegeln.

4. Börja i tid

Styr in mot kanten tidigt. Gärna innan du börjar bromsa. På så vis får du gott om tid att justera bilen innan den stannat.

8 MISSBRUKA INTE KOPPLINGEN

Som nybliven bilförare är det lätt att man använder kopplingen för ofta.

När jag lärde mig att köra bil tryckte jag ner kopplingen för ofta. Jag tyckte det kändes tryggt att ha kopplingen nere. Kopplingen var en extra trygghet, lite som en snuttefilt för mig. 😊

Att hålla kopplingen nere är i många lägen vara en falsk trygghet!

Prova att köra i 2:an i ca 35km/timmen. Släpp gasen och känn efter hur bilen reagerar. När bilen rullat ner till ca 25km/tim trycker du ner kopplingen och jämför. Du kommer märka att farten gick ner snabbare med kopplingen uppe än med den nere.

Ofta trycker man ner kopplingen för att man tror att det skall gå saktare med den nere.

När skall jag använda kopplingen då?

Som regel endast vid...

1. **Starter**
2. **Stopp**
3. **Krypkörning**
4. **Växling**

Annars skall du undvika att använda kopplingen.

Men vänta lite! Dör inte motorn om jag närmar mig en sväng i låg fart i 2:an och släpper gasen. Då måste jag väl trycka ner kopplingen?

Prova på en rak väg! Du kommer med största sannolikhet märka att bilen bara rulla på. Dom flesta moderna bilar klarar detta. Visst, bilen kommer till slut stanna, bränslet kommer ju till sist att ta slut 😊 Med andra ord behöver du oftast inte trycka ner kopplingen bara för att du närmar dig en sväng.

Nu frågar du kanske dig...

Men om jag närmar mig en korsning med dålig sikt och rullar så sakta det går i 2:an och tycker fortfarande att det går för fort?

Vad skall jag göra då?

Jo!

Då måste du växla ner till ettan, du kör redan så sakta det går i 2:an. Bromsar du mer så dör motorn. Då är det helt okej att trycka ner kopplingen. Du skall ju växla.

Att använda kopplingen onödigt mycket ger en förhöjd bränsleförbrukning och förhöjda utsläpp.

9 VILKA VÄXLAR SKALL JAG VÄLJA I OLIKA HASTIGHETER?

Denna texten handlar om vilken växel som är din "transportväxel", dvs den växel du väljer när du redan accelererat och är uppe i den hastighet du tänkt hålla.

Mina elever frågar ofta om vilka växlar dom skall använda i olika hastigheter. Att ge ett generellt svar som fungerar på alla bilar är omöjligt. Vilken växel du skall använda är helt beroende på bilens utväxling och typ av motor(bensin/diesel). Det viktiga att tänka på vid val av växel är vilket varvtal du vill köra i och inte vilken hastighet du vill köra i.

Vad jag menar med detta är att du bestämmer vilken hastighet du vill köra i och ökar farten genom att gasa och väljer växlar därefter.

Vad jag dock har märkt är att om du redan accelererat och kommit upp i den hastighet du vill köra i ofta kan välja växel enligt följande om du har en 6 växlad bil...1:an kör du bara någon enstaka billängd i. Därefter växlar du till 2:an. 3:an kan du växla till i 30km/t. 4:an i 40. 5:an i 50 och 6:an i 60.

På visa bilar måste du kanske lägga till några km/t extra innan du växlar upp, dvs du växlar upp till exempelvis 3:an i 35, 4:an i 45 osv....

Om du lagt i en för hög växel kommer du märka det genom att bilen går ryckigt.

Prova dig fram på din bil!

Om du väljer växel enligt instruktionerna kommer du förmodligen köra i ett lågt varvtal, ca 1000-1200 varv/min.

Lågt varvtal = låg bränsleförbrukning! Högt varvtal = hög bränsleförbrukning.

Detta gäller om du redan är uppe i den hastighet du vill köra i. Dvs du startar i 1:an och växlar till 2:an och växlar sedan upp till 4:an när du är uppe i 40km/t om du tänkt hålla 40km/t.

Så med andra ord om du skall accelerera upp till en högre fart, t ex 90 väljer du inte 4:an i 40. Utan kanske vid 60 för att inte tappa kraft. Växlar du till 4:an redan i 40 kommer du efter att du växlat få ett lågt motorvarv och tappa kraft, dvs bilen accelererar dåligt och du får en högre bränsleförbrukning.

Genom att växla upp i vid rätt tillfälle kommer du spara bränsle. På så vis blir dina bilrelaterade utgifter mindre när du så småningom fått ditt körkort.

10 SVÅRT ATT LÄGGA I RÄTT VÄXEL?

Har du tänkt på att där är en fjäder i växellådan?
Prova följande...

Gör detta test..
Håll växelspaken åt vänster i friläget mellan 1:an och 2:an.
Släpp spaken.

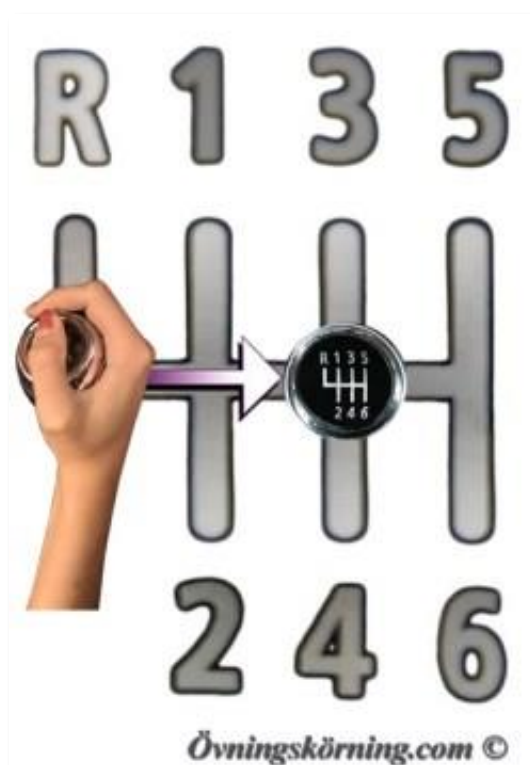
Som du kan se fjädrar spaken tillbaka och lägger sig mellan 3:an och 4:an.

Med andra ord är växelspakens "favoritläge" i friläget mellan 3:an och 4:an.

Om du växlar från 2:an till 3:an skall du inte dra växelspaken åt höger. För växelspaken uppåt med ett löst grepp och låt fjädern göra sidoförflyttningen till höger åt dig.

Om du drar spaken åt höger är risken stor att du hamnar i 5:an istället för 3:an.

Slappna av! Om du sliter i växelspaken är det svårare att känna vilken växel du hamnat i och fjädern har ingen chans att göra jobbet åt dig.

Hur du håller växelspaken kan också ha betydelse för hur lätt eller svårt det är att få i rätt växel.

Om du skall växla till 1:an eller 2:an håller du växelspaken på höger sida med tummen uppåt.

När du växlar till 3:an eller 4:an håller du handen "neutralt" på växelspaken.

Växlar du till 5:an eller 6:an håller du växelspaken på vänster sida med tummen nedåt.

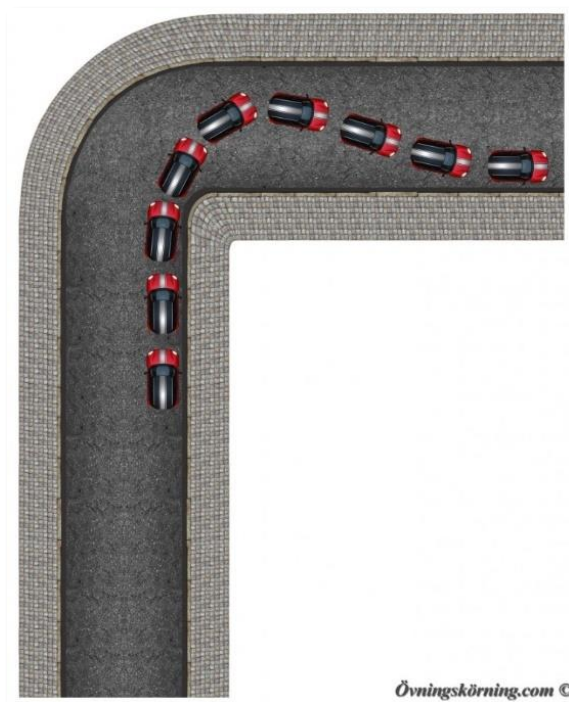
Prova gärna att "torrväxla" dvs, att växla när bilen står stilla innan du provar att växla när du kör.

Titta gärna på spaken vid dom första "torrväxlingarna" för att memorera var dom olika växlarna ligger. Prova sedan utan att titta.

11 SVÅRT MED PLACERINGEN I SVÄNGARNA?

Som nybliven bilförare kan det vara svårt att följa vägkanten i en sväng. Det är vanligt att svängen blir en så kallad "päronsväng".

Att placeringen blir lite konstig kan bero på många olika faktorer.

Här följer dom två vanligaste...

1. Hastighet

Håll låg fart in i svängen. Ju högre farten är, desto svårare blir det att följa hörnet. Öka i stället farten successivt genom svängen.

Det är viktigt att allt är klart inför svängen, dvs växla eller bromsa inte i svängen.

2. Avsökning

Titta genom svängen, inte på svängen. Du kommer dit du tittar! Merparten av tittandet skall vara långt in i gatan dit du skall. Sen är det klart att du får hålla ett "halvt öga" på hörnan, så att du inte kör på den. Men stirra inte på hörnan!

Ett enkelt konstaterande angående att titta.

Ett exempel...

Dart!

Prova att kasta pil utan att sikta på tavlan. Det kan bli en ganska spännande övning..?

Titta på din kompis som står bredvid tavlan och kasta pilen. Med största sannolikhet kommer du inte träffa tavlan. Risken är stor att pilen träffar väggen eller kanske din kompis på smalbenet?

Om du däremot tittar(siktar) på mitten av tavlan och sedan kastar, är chansen stor att du träffar tavlan och med lite övning kanske till och med i mitten.

Detsamma gäller med bilkörning, du kommer dit du tittar och övning ger färdighet!

Ps...

Prova inte att kasta pil utan att titta på tavlan om du vill ha några kompisar kvar 😊

12 SAMMANFATTNING

Hoppas ni fått glädje av råden i denna boken. Materialet är hämtat ifrån [Genvägen till körkortet](#). Detta var endast en bråkdel av innehållet. I Genvägen får du många fler råd och tips.

Genvägen består av 4 delar:

- **Teoriförenklaren**

Text, bilder och filmer som förklarar dom svåraste delarna inom körkortsteorin på ett lättförståeligt vis.

- **Körning, helt upplägg**

Ett helt upplägg där ni får förklarat hur ni fixar körkortet på egen hand. OBS! Här ingår även **säkerhetstips till handledaren** som gör övningskörningen säkrare.

- **Felsökaren**

Lösningar till hur fixar dom 26 vanligaste nybörjarfelen.

- **Nervositetshanteraren**

17 Sidor med råd om hur du drar ner på nervositeten inför körprovet.

Genvägen till körkortet beställer du här:

<https://www.xn--vningskrning-3ibh.com/produkt/genvagen-till-korkortet/>

Lycka till med körkortet 😊

GENVÄGEN till körkortet

Av Martin Nilsson